

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Complectens Constitutiones Benedicti XIV. ab initio Pontificatus usque ad
Annum 1746

Luxemburgi, 1752

LVI. Spicarum collectio, post absolutam Messem, pauperibus permittenda.
22. Maji.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74696](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74696)

Qui quæstionem in abstracto definire non intendit.

Sed præscribere legem concedendæ dispensationis.

Dat. die 12. Maji 1742.

aliquos tuæ Diocesis disputationem de sensu literarum Nostrarum, quibus quo pacto Ecclesiastici jejunii lex observanda; aut solvenda sit; constituimus. Respondemus igitur postulato tuo; Nos in iisdem literis definiendum non suscepisse, an qui Ecclesiastica auctoritate ab jejuniis excusantur, non solum vetitis cibis uti; sed iustæ pariter vespertinæ abstinentiæ fines egredi queant. Præcipimus autem Episcopis, eorumque Delegatis, ut nemini vescendi carnibus aliiquæ Cibis vetitis veniam tribuant, nisi, sub gravi, imperata simul unice comestitionis norma. Ita universale istud præceptum pro tua spectatissima vigilantia Gregi tuo indicendum jubeto. Interea Fraternalitati Tuæ, haud ignari, qua ipse excellas religione, virtute, atque in Nos Romanamque Sedem eximia observantia, Apostolicam Benedictionem peramanter impertimur.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die xii. Maji MDCCXLII. Pontificatus Nostri Anno Secundo.

J. Vincentius Lucchesinius.

LVI.

Spicarum Collectio, post absolutam Messem, Pauperibus permittenda.

Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, & Episcopis Ditionis Ecclesiasticæ.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabiles Fratres, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Pauperum querelæ ad Pontificem præsentem delatæ.

ACERBI planè doloris argumentum paterno cordi nostro præbuerunt clamores Pauperum, quos mense Junio superioris anni molestè accepimus, cum ad Arcem nostram Gandulphi secedentes, quæsitâ ad valetudinem saluberrimi aëris amœnitate, ad proxima eidem Arci loca diverteremus. Multorum siquidem vocibus, ac lacrymis proposita Nobis est querela contra Agrorum Dominos, qui oculos suos in terram declinantes, pio, & antiquo immutato more Pauperes, Messè jam absolutâ, Spicas colligere non patiuntur: sed illas, vel Agrorum Conductoribus aucto censu colligendas, vel gregibus animalium vorandas relinquunt, in proprium traducentes compendium piè sanctæque instituta misericordiæ præsidia. Hujusmodi querelas nostris quotidie obstrepentes auribus confirmarunt supplices Egenorum libelli, eum in finem Nobis exhibiti, ut antiqua colligendarum Spicarum libertas, non sine injuriâ sublata, auctoritate nostra in commune solatium restitueretur.

Eadem aliorum relationibus confirmantur.

§. 1. Verùm etsi hujusmodi licentia, ultra domini jura fortasse provecta, plurimum Nos commoveret, nulloque pacto ferendam esse intelligeremus, apertis Sacrarum Literarum testimoniis; Nihilominus magni momenti negotium in aliud tempus duximus rejiciendum, ut in eo absolvendo Sacra Scripturæ Interpretes, qui tunc Nobis deerant, facem præferrent, totâque lege, ut ajunt, perspectâ consultius aliquid deliberare possemus. Id verò longè fuit opportunum, tum quia tantum Nobis oculi, ac quietis in summa temporum difficultate postea datum est, quantum ad rem sedulo investigandam necesse fuit: Tum quia interea perpeximus, hujusmodi abusum irrepsisse in alia Ecclesiastica Ditionis loca magno detrimento Pauperum, qui causam suam prece, & lacrymis apud Nos tuentur.

Sacra Scripturæ loci pro pauperibus.

§. 2. Taçti igitur intimo charitatis sensu, eò alacriores calamo manus nunc admovemus, quò clariùs, & luculentius constat Agrorum Domi-

nos ad exercendam hanc in Pauperes liberalitatem Dei ipsius oraculo edoceri. Probè enim nostis, Venerabiles Fratres, scriptum *Leviti cap. 19. : Cum messueris segetes Terræ tuæ, non tondebis usque ad solum superficiem Terræ, nec remanentes Spicas colliges: Neque in Vineâ tuâ racemos, & grana decidentia congregabis, sed Pauperibus, & Peregrinis carpèda dimittes; Ego Dominus Deus vester: Et rursus Deuteronomii cap. 24. Quando messueris segetem in Agro tuo, & oblitus manipulum reliqueris, non reverteris, ut tollas illum, sed Advenam, & Pupillum, & Viduam auferre patieris, ut benedicat Tibi Dominus Deus tuus in omni opere manuum tuarum. Si fruges collegeris olivarum, quidquid remanserit in arboribus, non reverteris ut colligas, sed relinques Advenæ, Pupillo, ac Viduæ. Si vindemiaveris Vineam tuam, non colliges remanentes racemos, sed cedent in usum Advenæ, Pupilli, ac Viduæ.*

§. 3. Illud etiam accedit, quod in libro *Ruth cap. 2.* legimus, eam Socru suæ Noëmi dixisse: *Vadam in Agrum, & colligam Spicas, quo fugerint manus metentium, ubicumque clementis in me Patrisfamilias reperero gratiam; Et paulò post in Agrum Booz ingressam, Spicas collegisse, ut sacra testantur Litera: Abiit itaque, & colligebat Spicas, post terga metentium: Cum verò percunctanti Booz, quanam illa esset Mulier, Moabitidem esse responderetur; nec deessent qui testarentur, illam a primo mane ad eam usque horam spicas collegisse: Audi (inquit) Filia, ne vadas in alterum Agrum ad colligendum, nec recede ab hoc loco; sed jungere Puellis meis, & ubi messuerint, sequere: Mandavi enim Pueris meis, ut nemo molestus sit tibi: Præterea tantum pii Viri animus à contumeliis abfuit, ut eam non colligere tantùm relictas, sed & integras spicas metere passus sit, jubens ea de causâ Messoribus: Etiam si vobiscum metere voluerit, ne prohibeatis eam: Quare cum sese domum Ruth recepisset, tantamque frumenti copiam Socru suæ ostendisset acceptam; illa memori ac grato animo, collectas fruges Datori censuit referendas, inquiens: Sit benedictus qui miserus est tui.*

Exemplum ex Libro Ruth.

§. 4. Longâ Nobis oratione uti necesse esset, si Sacrorum Interpretum, si Juris quoque Consultorum sententias eâ de re afferre vellemus; ipsis diù, multumque perquirentibus, an veteri lege cessante, permittendarum Spicarum præceptum obsoleverit: An charitatis officiosæ monitum, vel potius justitiæ exigentis imperium fuerit. Si enim ex præcepto Divinæ Legis proflueret hac pietas in Pauperes exercenda: quæsitò veluti ex præcepto jure Mulier in Agro Booz decidentem Spicas sibi vindicasset, nec ad eas obtinendas cautè inita fuissent prudentiæ, & artis ingeniosa consilia.

Interpretum, & Doctorum opiniones variz.

§. 5. His consultò omisiss, in id potissimum collimant nostra Apostolicæ sollicitudinis partes, ut Agrorum Domini tanto commoti exemplo, nostrisque vocibus incens, Pauperes exiguâ hac ope fraudari non patiantur. Meminerint, non humano labore, sed singulari Dei beneficio, qui dat escam in tempore, uberes terræ fructus comparari, & copioso veluti fenore augeri quidquid in Pauperes piè erogatur. Quod quidem, cum sæpè in Sacris Paginis cautum sit, tum maxime pollicetur Deus in Deuteronomio Spicas Pauperibus ultro largientibus, in iis verbis: *Ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in omni opere manuum tuarum.*

Pontifex hortatur agrorum Dominos ad misericordiam in pauperes.

§. 6. Injuncto tamen Apostolico muneris deesse videremur, nisi nostra etiam studia, & officia ad Vos converteremus, Venerabiles Fratres, quibus solemne semper fuit, causam Pauperum, quæ Causa Dei est, omni ope, & conatu tueri. Ideoque majori quo possumus paternæ

Et horum causam commendat Episcopi.

charitatis

charitatis sensu hortamur, & obtestamur, ut in vestram veluti clientelam suscipientes Pauperes, dignum pietate vestra zelum exhibeatis. Vestris primùm vocibus, & exhortationibus, ac mandatis etiam in singulis Diocesium vestrarum Patriarchiis inter Missarum solemniam evulgandis, commendetur Egenorum causa, agnoscatque Populus, quam turpe, ac Christiano nomini indecorum sit, messe jam absolutâ, Pauperes ab Agri finibus amoveri. Potissimum verò intelligant Agrorum Domini, colligendarum Spicarum morem immaturo consilio sublatum fuisse in iis locis, in quibus diuturno usu jam invaluerat, ibique restitui omninò oportere: Ubi verò pia hæc consuetudo recepta adhuc non sit, pro viribus inducatur, in solatium Egenorum, qui gravi saltem, si non extremâ laborant inopiâ, quique in difficultum temporum angustiis magis, magisque conficiuntur.

Item reliquis
animarum
Pastoribus.

§. 7. Demum Curatores Animarum in Populi aures, animosque ingerant, certâ non satis ratione constare, an quod veteri lege cautum est, novâ abrogatum sit: & an Pauperes quaesito ex præcepto jure, vel impetrato à misericordia beneficio, colligendarum Spicarum libertate fruuntur. Plura de hoc argumento subijcere non sinit evidens æquitas Causâ: Sed assuetis Pauperum rebus solatium à perspecto zelo, & pietate vestra polliciti, Apostolicam Vobis benedictionem ex animo impertimur.

Dat. die 22.
Maji 1742.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem die xxii. Maji MDCCXLII. Pontificatus Nostri Anno Secundo.

LVII.

De Dogmatibus, & ritibus ab Italo-Græcis tenendis, atque servandis.

BENEDICTUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

ETSI Pastoralis Romani Pontificis vigilantia ad omnes Christi-fideles longissimis etiam Locorum intervallis distantes, ac vitæ, rituum, & linguarum genere inter se maximè differentes paterna charitate sese extendat, omnemque curam, ac studium adhibeat, ut ubique Terrarum Catholice Fidei integritas, Ecclesiastica Disciplina nitore, probitasque morum, facta tecta serventur; majoribus tamen Pontificie sollicitudinis studiis in eos intendit, qui in Ditione Ecclesiastica, & in reliquis Italiae partibus, ejusque Insulis adjacentibus sive orti, sive aliundè advecti Incolæ commorantur. Cum itaque factum sit, ut grassantibus jam dudum per totum Orientem, tum barbarorum Infidelium immunitate, tum etiam Schismaticorum perfidiâ, plurimi ex Græcia, Epiro, Albania, aliisque Asiae regionibus, ad Italiam, eique adjacentes Insulas, tanquam ad fidei, & tranquillitatis portum confugientes, ibidem Sedes, ac domicilium collocaverint; & tam ipsi, quam eorum Filii, Græcorum mores, instituta, ritus, & consuetudines à Græcis Progenitoribus sibi traditas studiosè, enixèque servare pergant; ita tamen, ut debitam Romanæ Ecclesiæ obedientiam, ac devotionem omninò profiteantur; hinc est, quod Nos, qui ineffabili Dei clementia, meritis licet imparibus, ejus vicem gerimus in terris, apud quem non est Græcus, & Judæus, Barbarus, & Scythæ, (omnes enim unum sunt in Christo Jesu), Græcos, & Albanenses Græci Ritus, tam in Ditione nostra Ecclesiastica, & utrâque Sicilia, quam in reliquis Italiae partibus, & Insulis adjacentibus, in Diocesi Latinorum Episcoporum commorantes, specialibus favoribus, & gratiis prosequi volentes; omnia & fin-

Causa hujus
Constitutio-
nis, & confir-
matio Privile-
giorum, que Italo-
Græcis tam
Sæcularibus,
quam Regu-
laribus à Sæ-
cra Sede cõ-
cessa fuerit.

gula, quæ laudabiliter provida Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum ordinatione Græcis, & Albanensibus prædictis, tum quoad rituum Græcorum, sive consuetudinum observantiam, tum quoad privilegia, immunitates, exemptiones, favores, indulgentia, & gratias concessa, statuta, ordinata, indulta, & facta dignoscuntur, ut plenioris roboris firmitatem obtineant, eoque permius, & stabilius illibata, inconcussaque perdurent, quò sæpius sunt in genere, & specie Sedis Apostolicæ præsidio communita, per præsentis nostras Literas innovamus, confirmamus, & approbamus, illisque nostræ approbationis, confirmationis, & innovationis robur adjicimus; ut iisdem privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, indulgentiis, & favoribus, perinde ac Clerici Latini tam Sæculares, quam Regulares, eorumque Ecclesiæ, Monasteria, & Bona in iisdem Locis, ubi Italo-Græci commorantur, utuntur, potiuntur, & gaudent, uti, potiri, & gaudere liberè possint, ac valeant; ut privilegii, & gratiis hujusmodi sibi concessis in Domino plenè gaudentes, in tranquillitate pacis conquiescant, & per semitam mandatorum Dei gradientes, ferventiori erga Apostolicam Sedem devotione perseverent.

Quoniam verò pro diversis rerum, ac temporum circumstantiis plures, ac diversæ editæ fuerunt ab iisdem Prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus, & à nonnullis Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium Congregationibus circa eosdem Græcos, & Albanenses, eorumque ritus, consuetudines, instituta, debitamque latinis Præsulibus, in quorum Diocesi degunt, subjectionem Apostolicæ Constitutiones, ordinationes, responsa, edicta, & decreta; eamque ob causam tam de ritibus ipsorum Græcorum, & Albanensium, quam de eorumdem Sacerdotum potestate, & Latinorum etiam Præsulum, atque Parochorum jurisdictione, & auctoritate sæpè obortæ sunt, & oboriri solent quaestiones & controversiæ: Nos pro nostra Pastoralis officii sollicitudine, quantum in Nobis est, hisce malis opportunitum remedium adhibere, causasque omnes litium, jurgiorum, dissidiorum, contentionum, quaestionum, & controversiarum amputare, certamque super rebus hujusmodi tum præfatis Græcis, & Albanensibus Græci ritus, tum Latinis Episcopis, & Parochis regulam, normam, & instructionem, cui potissimum sese in posterum conformare, & in singulis occurrentibus dubiis, & casibus inharere debeant, tradere cupientes; omnia & quæcumque per eosdem Romanos Pontifices Prædecessores nostros, ac præsertim Innocentium IV., Leonem X., Clementem VII., Paulum III., Julium etiam III., Pium IV., & V., Gregorium XII., Clementem VIII., & forsitan alios Romanos Pontifices circa memoratos Græcos, & Albanenses, eorumque ritus, & consuetudines ordinata, & constituta fuisse comperimus, ut quò sæpius fideles ipsi illa perspicent innovari, eò ferventius, ac promptius ad illorum observantiam excitentur; in aliis omnibus, præterquam in iis, que præsentibus nostris adversantur, confirmanda & innovanda, nostroque auctoritatis munimine roboranda esse censemus, & confirmamus, atque innovamus; aliaque insuper Motu proprio, & ex certa scientia, maturâque deliberatione nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, hac nostra perpetuò vâlitura sanctione, & Constitutione, disponimus, constituimus, ordinamus, decernimus, & declaramus, prout in Domino conspiciamus expedire.

Confirmatio,
& innovatio
Constitutio-
num Aposto-
licarum quoad
Italo-Græ-
cos.